

هدف‌گذاری در کارگروهی

چند کلمه خودمانی

آیا برای شما پیش آمده است که در مورد تشکیل گروه توسط خود دانش‌آموزان با مشکل مواجه شده باشید؟ یا پیش آمده است بچه‌ها بعد از مدتی بخواهند گروه خود را ترک کنند یا از آن جدا شوند؟ معمولاً بعضی بچه‌ها پس از اتمام کار می‌گویند ای کاش این فرد توی گروه ما نبود و وقتی علت را می‌پرسی، می‌گویند او علاقه‌ای به این کار نداشت و زیر بار مسئولیت نمی‌رفت.

مهم‌ترین نکته در ایجاد «گروه موفق»، تشخیص صلاحیت و توانایی افراد برای مسئولیت‌هایشان است. دانش‌آموزان معمولاً افراد گروه‌شان را بدون توجه به فاکتورهای گروه موفق انتخاب می‌کنند و معیار انتخاب هم بیشتر صمیمیت است که برای موفقیت گروه کافی نیست. برای انتخاب هم‌گروهی مناسب و تشکیل گروه موفق نکات و دستورات عمل‌های زیادی وجود دارد، اما قبل از هر کار افراد باید بر اساس کاری که قرار است انجام شود، تشخیص دهند چه کسی مناسب‌تر است.

چکیده کلاس

ابتدا از بچه‌ها بخواهید فعالیت اول (پرتاب کش) را انجام دهند. پس از آن باید معیارهایی را که بر اساس آن هم‌تیمی خود را انتخاب کرده‌اند، یادداشت کنند و کنار بگذارند. حال درباره معیارهای درست انتخاب هم‌تیمی، با آن‌ها گفت‌وگو کنید. در ادامه، نحوه انجام فعالیت دو (برج روزنامه‌ای) را توضیح دهید و بعد از آن‌ها بخواهید این بار هم‌تیمی خود را با توجه به معیارهای درست انتخاب کنند. بهتر است در مقام تسهیل‌گر و هدایت‌کننده، پس از فعالیت اول، فقط از دانش‌آموزان بپرسید برای این مسابقه افراد باید چه ویژگی‌هایی داشته باشند تا کارها بهتر پیش برود (برای مثال، توجه به هدفی که تیم برای آن انتخاب شده است، دقت، سرعت، خلاقیت، رهبری، پیرو بودن، شوخ‌طبعی، و ساکت بودن)، کمتر صحبت کنید و اجازه دهید بچه‌ها بیشتر صحبت کنند. از میان گفته‌های آنان نکات درس را تکرار و تأکید کنید.

بنابراین، لازم است دو موقعیت را در نظر بگیرند؛ ابتدا بدون در نظر گرفتن هدف و معیارهای صلاحیت و سپس با در نظر گرفتن هدف و انتخاب بر مبنای معیار متناسب با موضوع کار گروه.

در این مقاله، درباره چگونگی طراحی کلاس شادی نوشته‌ام که تشکیل گروه در آن مهم است. و سعی کرده‌ام با خلق موقعیت یادگیری گروهی، ساختاری ایجاد کنم که دانش‌آموزان نکات کلیدی تشکیل «گروه موفق» را استخراج کنند و آن‌ها را در گروه‌سازی خود به کار گیرند.

اکثر اوقات مفهوم تیم با مفهوم کارگروهی یکسان در نظر گرفته می‌شود. اگر چه در هر دو حالت تعدادی افراد قرار است با هم کار مشترکی انجام دهند، اما اشتیاق کمک به یکدیگر در تیم، فضای کار را جذاب و متفاوت می‌کند. مهم است افراد «حال خوب با هم کار کردن» را تجربه کنند. در اینجا اصراری به بیان تفاوت تیم و گروه نداشته‌ایم و هر دو مفهوم را یکسان در نظر گرفته‌ایم.

← فعالیت اول: پرتاب کش

هدف: انرژی‌زایی، تقویت کار تیمی، تصمیم‌گیری جمعی، و یادگیری از خطا
رده سنی: متوسطه‌های اول و دوم
مدت: ۱۰ دقیقه

فضای اجرا: سه متر کش پهن با عرض پنج سانتی‌متر دو سر آن گره خورده باشد. توجه کنید که پهنای کش حتماً پنج سانتی‌متر یا بیشتر باشد تا وقتی رها می‌شود، در حوالی دایره بیفتد، وگرنه بیرون دایره می‌افتد. گچ برای رسم دایره روی زمین.

روش اجرا: بچه‌های کلاس را به گروه‌های پنج نفری تقسیم کنید.

پس از گروه‌بندی، توضیح‌های زیر را به بچه‌ها بدهید.

«یک دایره به شعاع نیم‌متر روی زمین رسم کنید. دور آن یک دایره بزرگ‌تر به شعاع یک‌ونیم متر بکشید. هر پنج نفر اعضای گروه دور دایره بزرگ‌تر بایستید و کش را با یک انگشت نگه دارید و بکشید. هم‌زمان، طوری کش را رها کنید که در حوالی دایره کوچک‌تر بیفتد. این کار را می‌توانید سه بار انجام دهید.

با همدیگر درباره بهتر شدن کار صحبت کنید و راه‌حل ارائه دهید.»

هدف از این فعالیت، هم‌زمانی فکر و عمل پرتاب کردن توسط تمام دانش‌آموزان است. نکته مهم درباره اجرا این است که هر چه کش پهن‌تر باشد، امکان افتادنش در حوالی دایره بیشتر است. از این‌رو حتماً کشی استفاده کنید که پهن‌تر است و قدرت کشیده شدن کمتری دارد تا دانش‌آموزان موفق شوند و از کار تیمی احساس ناکامی نکنند.

← فعالیت دوم: برج روزنامه‌ای

خواهید موارد جدید را برای همه بخوانند و درباره موفقیت در گروه رابطه‌اش با معیارهایی که نوشته‌اند، صحبت کنند.

هدف: انرژی‌زا، تقویت کار تیمی، تصمیم‌گیری جمعی، یادگیری از خطا

رده سنی: متوسطه‌های اول و دوم
مدت: ۲۰ دقیقه

فضای اجرا: کلاس درس یا حیاط مدرسه

ابزار: ۱۰ صفحه روزنامه باطله برای هر گروه

روش اجرا: بچه‌های کلاس را به گروه‌های پنج نفری تقسیم کنید.

پس از گروه‌بندی توضیح‌های زیر را به بچه‌ها بدهید:

«هر گروه فقط با روزنامه بدون چسب و بدون تکیه دادن برج به دیوار، یک برج روزنامه‌ای می‌سازد. گروهی برنده است که در مدت ۱۵ دقیقه بلندترین و مقاوم‌ترین برج را ساخته باشد.»

به‌منظور تأکید بر هم‌فکری و همکاری در تیم، از آن‌ها بپرسید هر گروه درباره ساخت این برج چگونه عمل کردند و هم‌فکری افراد گروه چه نقشی در موفقیت داشت؟

بعد از اجرا و بحث و گفت‌وگو از آن‌ها بخواهید به برگه‌هایی که روی آن‌ها معیار هم‌گروهی را نوشته بودند برگردند و دوباره جوابشان را بخوانند و درباره‌اش فکر کنند. بپرسید آیا می‌خواهید مورد دیگری به آن اضافه کنید؟ از چند گروه

